

Miért nem bálványimádás a szentmise?

Két reagálás a református zsinat döntésére

A magyarországi reformátusok 2012. május 24-én, a XIII. zsinati ciklus 10. ülészaka keretében tárgyalták a Heidelbergi Káté (a Magyarországi Református Egyház hitvallási irata) új magyar fordítását. A református zsinat végül 57:17 arányban úgy döntött, hogy ma is szó szerint vallja a 450 éves tanítást, amely 80. kérdésében a katolikus szentmisét „kárhuzatos bálványimádásnak” minősíti, mert a katolikus hit szerint Krisztus valóságosan jelen van a szentmisében átváltoztatott kenyér és bor színe alatt. Az alábbiakban a döntés nyomán megfogalmazódott vélemények közül adunk közre kettőt.

„Kárhuzatos bálványimádás”?

„A magyarországi reformátusok XIII. zsinati ciklusának 10. ülésén szavaztak a 450 évvel ezelőtti Heidelbergi Káté 80. paragrafusáról, mely szerint a katolikusok miséje, az Eukharisztia tisztelete és annak vétele „kárhuzatos bálványimádás.” A jelenlevő 74 személy 57:17 arányban a „kárhuzatos bálványimádás” mellett szavazott.

Nem mehetünk el e mellett a szavazás mellett szó nélkül, mert akkor ökumenikus törekvésünk „tapintatból”(?) hazugságba torkollana.

Az Igazság iránti tisztelem és a katolikus és református testvéreim iránti szeretetem késztet arra, hogy a következő megjegyzéseket fűzzem a történetekhez.

Köszönjük annak a 17 református testvérnek, hogy nem tekinti a mi Szentmisénket, amely kétezer év óta annyi szentet nevelt, kárhuzatos bálványimádásnak!

Természetesen itt nemcsak rólunk, katolikusokról van szó, hanem az egész keleti kereszténységről és a Kálvin előtti másfél ezer év hitéről is.

A Katolikus és Ortodox Egyházban az a tény, hogy Jézus valóságosan jelen van-e a Szentségben vagy nincs, soha nem volt, ma sem az, és soha nem lehet megszavazás tárgya. Minden erőmmel és testvéri szeretettel próbálom megérteni katolikus hitem világosságában a Heidelbergi Káté ezen kitételét és az 57. mai szavazó testvérem állásfoglalását!

Azon túl, hogy heves viták és ellenséges érzelmek korábban fogalmazódott meg, mégis mint katolikus hívő hogyan tudnám megérteni ezt a megfogalmazást éppen katolikus hitemben?

Talán a következőképpen.

Kálvin nem volt felszentelt pap, tehát nem konsekrálhatta a kenyeret és a bort. Ő és követői nagyon is katolikus módon gondolkodtak, amikor a maguk Úrvacsorájára vonatkozóan

tagadták az átváltoztatást (a valóságos jelenlétet).

A Katolikus Egyházban is előfordulhatna ilyen tagadás, amely pontosan a hit lényegéből fakadna. Ha mondjuk pár férfi és nő katolikusként, fölszentelt pap hiányában, összejönne és elvégezné a mise szertartását, kimondaná a kenyér és a bor felett az alapítás igéit és „megáldozná”. Miséjüket nem tartaná a katolikusok közössége „érvényes” misének, hanem kárhozatos bálványimádásnak, ha ugyanakkor térdet hajtanának előtte.

Kálvin és követői akkor gondolkodnának katolikus- és ortodoxellenesen, ha saját Úrvacsorájukra vonatkozóan vallanák az átlényegülést, és imádással borulnának le a kenyér és bor előtt.

Azt azonban újra át kell gondolniuk, hogy joguk van-e a katolikus és ortodox misét „kárhozatos bálványimádás”-nak nevezni, hiszen a katolikus és ortodox hívő úgy tudja, hogy a feltámadt Krisztus valóságosan jelen van a konzekráció után a kenyérben és borban, úgy, ahogy zárt ajtók mellett jelen volt a tanítványoknak éppen az Utolsó Vacsora termében. Tehát a feltámadott testnek nem akadály a zárt ajtó, sem a kenyér és a bor állaga.

Ha ezt mi így tudjuk, akkor le kell borulnunk előtte, mint Szent Tamás apostol tette, és megvallani: „Én Uram, én Istenem” (Jn 20,28). Ahogy Aquinói Szent Tamás éneкли:

*Isten-volta rejtve volt a keresztfán
itt emberarcát rejti e talány,
de én mindakettőt hiszem s vallhatom,
kérve, amit kért a bűnbánó lator.*

*Sebeid Tamásként látnom nem lehet,
mégis Istenemnek vallak Tégedet,
Hiszem, amit hinni Isten Fia szab,
igédnél, Igazság, mi van igazabb.*

Ha egy református testvér úgy tudná, hogy tőle egy méterre valóságosan ott áll a feltámadt Úr, bár láthatatlanul, bizony ő is leborulna előtte.

Erre mondhatná valaki, hogy ez szubjektíve rendben van, de objektíve hogy áll a dolog? Ez azok részére, akik a kétezer éves folyamatos hiten kívül vannak, tudományos kutatás kérdése.

Akik a Kálvin által alapított közösségben lettek megkeresztelve, kutassák szorgalmasan a Kálvin előtti másfél ezer év hitét, hiszen ők sem csupán ötszáz éves kereszténység tagjai, hanem a kétezer éves kereszténységé.

Ebben a kutatásban segíthet (mert az Eukharisztia egyháztani kérdésekkel van kapcsolatban) Boldog John Henry Newman bíboros Apologia pro vita sua c. műve (magyarul: Európa Könyvkiadó, Bp. 2002).

Ugyanakkor egy katolikus hívő nem nézheti le a református testvérek Úrvacsoráját. Nekik ez marad a Szentmiséből. Ez vonatkozás az Úr Utolsó Vacsorájához, ahol áldozatként ajánlotta fel életét értünk, bűnösökért és adta magát eledelül.

Egy református testvér, ha Úrvacsorát vesz, bizonyára kegyelemben részesül, mert neki ez maradt meg – ismétlem – a Szentmiséből. A mi hitünk szerint nem áldozik, nem veszi az Úr testét és véré, de hitében mégis kapcsolatba lép az Úrral, aki hozzánk akar jönni, és bennünk lakni (ld. Jn 14,23).

Ha soraim bárkiben, reformátusban vagy katolikusban gyűlöletet keltenek, tudja meg, hogy nem értette meg, amit írtam. Nem végeláthatatlan indulatoktól parázsló vitát nyitottam, hanem szeretetben, ahogy tőlem tellett, szóltam.

Fr. Barsi Balázs

Nem „kárhozatos bálványimádás”!

A magyarországi reformátusok XIII. zsinati ciklusának 10. ülésén, 2012. május 24-én névszerinti szavazással, a 74 jelen lévő vezető személyiség 57:17 arányban az átváltoztatást, az Átváltoztatott Kenyérben Krisztus Testét, az Átváltoztatott Borban Krisztus Véré, hinni, „kárhozatos bálványimádásnak” ítélte! Mivel Krisztus maga parancsolta meg a követőinek egyedüli éltetőként az Ő testének és vérének vételét, a szavazók- ártó módon- a saját nyájukhoz tartozók élete ellen is szavaztak! Úgy döntöttek, hogy a 450 évvel ezelőtti Heidelbergi Káté 80. paragrafus, nevezetesen az, hogy a katolikusok miséjét, az átváltoztatást, az Eucharisztia tiszteletét és vételét ma is „kárhozatos bálványimádásnak” tartják és ezt a viszonyulást írják elő a saját nyájukhoz tartozóknak, a saját híveikben is súlyos zavart okoztak. Még a reményét, a hitét is elvették tőlük, hogy Krisztus intelmét valahogy mégiscsak teljesíthetik, hogy testének és vérének vételében valahogy mégiscsak részesülhetnek ők is.(l.: református. hu/ Nézze vissza a zsinat vitáját a Heidelbergi Káté fordításáról).

A természettudomány a létező anyagi világra vonatkozóan az egzakt, a feltárt igazságok teljességének pontos képviselője. Az igazság képviselőjének ilyen kötelezettsége miatt egy hívő természettudományos ember számára, aki aggódik a magyarság, az emberiség bajbajutottsága, gyermekeink, unokáink jövője miatt, kötelező felemelni a szavát, amikor az élet záloga, az igazság ellen tesznek, amikor igazságok tárá, legyen az akár csak a szavakban kinyilatkoztatott igazságok tára, a Szentírás, megcsönkítják. Különösen, amikor az egyedüli igaz éltetőnek, Jézus Krisztusnak a szavait, parancsait- a legfontosabb parancsait, intelmeit-hagyják el, vagy elferdítik és közben, megtévesztően, a fiatalokat megrontóan, Krisztus követőinek, keresztényeknek, vagy keresztyéneknek hirdetik magukat.

Krisztus követővé, Krisztus megvallójává, ígérete szerint az örök élet várományosává váláshoz Krisztus szavai, intelmei teljességgel eligazítóak, egyértelműek, mindenki ellenőrizheti, senki nem csorbíthatja, senki nem vehet el belőle semmit: „Bizony, bizony mondom nektek, ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok a véré, nem lesz élet bennetek. De aki eszi az én testemet és issza az én vére, annak örök élete van, s feltámasztom az utolsó napon. A testem ugyanis valóságos étel, s a vérem valóságos ital. Aki eszi az én testemet és issza az én vére, az bennem marad, én meg benne. Engem az élő Atya küldött, s általa élek. Így az is élni fog általam, aki engem eszik. Ez a mennyből alászállott kenyér nem olyan, mint az, amelyet atyáitok ettek és meghaltak. Aki ezt a kenyeret eszi örökké él.” (Ezeket mondta, amikor Kafarnaumban a zsinagógában tanított - János 6, 53-59).

Az Emberfia teste és vére, amire Krisztus utal pedig nem más, mint az utolsó vacsorán önmaga által a saját testévé és vérévé Átváltoztatott Kenyér és Bor. Ezt a csodálatos tettet (magát az átváltoztatást) a Szentlélek közreműködésével az idők végezetéig feladatként tovább adta az apostoloknak, majd folytonossággal az apostolok és az apostol utódok által felszentelt papoknak: „Most a kenyeret vette kezébe, hálát adott, megtörte és odanyújtotta nekik, ezekkel a szavakkal: Ez az én testem, amelyet értetek adok. Ezt tegyétek az én emlékezetemre. Ugyanígy a vacsora végén fogta a kelyhet is, és azt mondta: Ez a kehely az új szövetség az én véremlében, amelyet értetek kiontanak.” (Lukács 22, 19-20). Az utolsó vacsora központi eseménye az átváltoztatás és az átváltoztatás folytonos megismétlésének megparancsolása, vagyis az Oltáriszentség, az Egyház, az „Egy, Szent, Katolikus (Egyetemes) és Apostoli Anyaszentegyház” (ahogy a Niceai-Konstantinápolyi hitvallásban van) alapítása lényegében azonosan van leírva a másik kettő szinoptikus evangéliumánál is (1. Máté 26, 26-28 és Márk 14, 22-24).

A kezdetektől- az ősegyházban- az apostolok és utána azok, akiket kézzel érte felkentek, az összejöveteleiken, sokszor titokban, a Szentlélek erejével a kenyeret és a bort a mennybe felment Jézus Krisztus testévé és vérévé változtatták át. Az Átváltoztatott Kenyeret, az Oltáriszentséget az összejöveteleiken nem fogyasztották el teljesen, hanem féltve őrizték, hogy alkalmas időben elvigyék a börtönbe zárt, megkínzott, beteg testvéreiknek a gyógyításukra, gyógyulásukra, megerősítésükre. Tehát a kezdetektől, Krisztus mennybe menetelét követő első Pünkösdtől, az apostolok ígértetésének kezdetétől, azokat akik Krisztus követői, megvallói lettek keresztényeknek, Krisztus Testét, a testévé Átváltoztatott Kenyeret evőknek és Krisztus Vérét, a vérévé Átváltoztatott Bort ivóknak nevezték. Így a kezdetektől és az idők végezetéig Krisztus követői, a keresztények legpontosabb, legegységesebb meghatározása, definíciója: „titokzatosan Krisztus testévé Átváltoztatott Kenyeret evők és a vérévé Átváltoztatott Bort ivók közössége”.

Abban a nagy bajban, amibe az emberiség és benne a magyarság, a magyar nép, minden más népnél fokozottabban is, mostanra belesodródott, ez az érthetetlen, felfoghatatlanul mély gyűlöletből fakadó zsinati állásfoglalás nagy hiba, nagy baj, súlyos vétség, a magyarság bajbajutottságát sokszorososan tetéző, ártó tett volt! A fosszilis szén rohamos fogyása, az élővilág, különösen az élő erdőségek pusztítása és az általános elszennyeződés parancsolóvá teszi egy új világrend, a „gyógyítás világrendjének” sürgető kimunkálását. A „gyógyítás világrendjét”, mivel minden gyógyításhoz mindenkor transzcendens erő, energia szükséges, csak az igaz gyógyító, Jézus Krisztus által, Őbenne valósíthatjuk meg! Az elhibázott zsinati állásfoglalás helyett inkább a baj lényegét, a bajból való egyedüli kimenekülést szem előtt tartva és az igazi ökumenét, az egységet keresve, az utolsó szavai: „s íme én veletek vagyok a világ végezetéig” miatt megalapozottan reménykedve, sürgetően be kell látnunk, hogy a gyógyításhoz, az új világrend, a „gyógyítás világrend” megvalósításához szükséges erőt, energiát kizárólag Krisztusban, az Ő testévé Átváltoztatott Kenyérben és a vérévé Átváltoztatott Borban találhatjuk meg.

Kellermayer Miklós
egyetemi tanár, emeritus professzor

Forrás: Magyar Kurir